351.88(4):336
Inv. o.h.g.v.d. Taal
154899
2.10.63
A
Imp
Arch.

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

PLEIN 23 — 's-GRAVENHAGE

cc.: alle Ministers

AAN:

Zijne Excellentie
de Minister-President,

Voorzitter van de
Raad van Ministers

Directie: Integratie Europa

Datum: 25 september 1963

Onderwerp: Het gebruik van het Nederlands in de Europese Gemeenschappen

Kenmerk: DIE-140605

TER BEHANDELING IN DE MINISTERRAAD

./. Ik heb de eer U hiernevens een op mijn Ministerie opgestelde nota te doen toekomen over het gebruik van de Nederlandse taal in de Europese Gemeenschappen. Deze nota heeft onderwerp van overleg uitgemaakt in de Coördinatie Commissie voor Europese Integratie- en Associatieproblemen en de aldaar gemaakte opmerkingen zijn in de nota verwerkt.

Ik zal het op prijs stellen indien U de onderhavige nota in een der volgende vergaderingen van de Ministerraad aan de orde wilt stellen.

Spoedshalve zend ik afschrift dezes aan de leden van de Ministerraad rechtstreeks toe.

DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN

© NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2823
http://resources.huygens.knaw.nl/europeseintegratie/doc/001289

1347867 227813 12

F/11381/63a

NOTA over het gebruik van het Nederlands in de Europese Gemeenschappen.

Tijdens overleg, dat in Nederland zowel op ambtelijk niveau als in de Ministerraad heeft plaatsgevonden over het gebruik van de Nederlandse taal in vergaderingen van de Europese Gemeenschappen, bleek behoefte te bestaan aan een meer gedocumenteerde analyse van het probleem. In verband hiermede werd het volgende overzicht opgesteld, waarin tevens wordt aangegeven welk standpunt hierover in de toekomst zou kunnen worden ingenomen.

Overeenkomstig de procedure, voorzien in artikel 217 van het EEG-Verdrag (190 EGA-Verdrag), is de regeling van het taalgebruik in de Gemeenschappen vastgelegd in verordening No.1 van 15 april 1958. Hierin is bepaald, dat zowel het Duits, het Frans het Italiaans, als het Nederlands, de officiële en de werktalen van de Gemeenschappen zijn.

Aangezien een algemeen gebruik van de vier officiële talen op praktische bezwaren bleek te stuiten, heeft zich een situatie ontwikkeld waarin:

1. de leden van de Raden van Ministers hun eigen taal spreken;
2. de Permanent Vertegenwoordigers het Frans en Duits als werktaal bezigen;
3. in werkgroepen, zowel in het kader van de Raden van Ministers als in het kader van de Commissies, in principe de vier officiële talen kunnen worden gesproken, doch de Nederlandse en Italiaanse vertegenwoordigers - in verband met het heersende tekort aan tolken - tijdig (ruim één week) vóór een bijeenkomst moeten doen weten of zij de bijstand van tolken wensen.

Ten aanzien van documenten vermeldt bovengenoemde Verordening, dat deze worden gesteld in de taal van de persoon of de Lid-Staat, waaraan zij worden toegezonden. Om praktische redenen wordt er evenwel in berust dat werkdocumenten, zowel afkomstig van het Secretariaat van de Raden als van de Commissies, in eerste aanleg gesteld zijn in het Frans en het Duits.

De feitelijke situatie met betrekking tot de tolkendienst, alsmede die met betrekking tot de vertaaldienst van de Gemeenschappen te Brussel is neergelegd in het overzicht, opgenomen in bijlage I. Uit dit overzicht blijkt dat, indien door Nederland zou worden geëist dat bij alle vergaderingen van werkgroepen Nederlandse tolken aanwezig zijn, alsmede dat hiervoor documenten in het Nederlands ter beschikking worden gesteld, zulks (wegens de parallelliteit Nederlands/Italiaans) tot gevolg zou hebben dat 50 additionele tolken zouden moeten worden aangetrokken, terwijl voor de vertaaldienst 45 nieuwe vertaalkrachten zouden moeten worden aangesteld. Afgezien van de financiële consequenties is het echter zeer de vraag of dergelijke aantallen te vinden zouden zijn voor indiensttreding bij de Gemeenschappen.

./.

Bovendien

Bovendien moet er rekening mede worden gehouden dat de ervaring heeft geleerd, dat simultaanvertaling niet altijd ten goede komt aan een juist begrip voor het door de spreker ingenomen standpunt.

Om bovengenoemde redenen verdient het de voorkeur pragmatisch te werk te gaan en te Brussel geen eisen te stellen waarvan de realisatie nòch mogelijk nòch - wellicht - wenselijk is.

Uitgangspunt bij het kiezen van onze houding in deze dient te zijn, dat het taalregime de behartiging van de Nederlandse belangen en het uitdragen van Nederlandse standpunten niet mag belemmeren. Ook dient er op te worden toegezien dat het Nederlands een gelijkwaardige plaats blijft innemen naast de drie andere officiële talen. De Europese integratie dient niet tot gevolg te hebben dat het Nederlands in de verdrukking komt. Een en ander brengt met zich mede dat daar, waar voor een juiste behartiging van de Nederlandse belangen de betrokken Nederlandse ambtenaren menen van het Nederlands gebruik te moeten maken, daartoe de gelegenheid dient te bestaan. Weliswaar zullen de Nederlandse vertegenwoordigers in de comité's en werkgroepen, waar zulks gebruikelijk of wenselijk is en waar zulks voor hen geen hinderpaal vormt, zich kunnen (blijven) bedienen van het Frans dan wel van het Duits, maar zonder enig voorbehoud dient te worden gewaarborgd, dat steeds de mogelijkheid open blijft om Nederlands te spreken of Nederlandse documenten te vragen. Te dien einde zou aan de instanties te Brussel kunnen worden verzocht er in het algemeen vanuit te gaan, dat ook Nederlands wordt gesproken, tenzij contact met de Permanente Vertegenwoordiging heeft uitgewezen, dat de Nederlandse vertegenwoordigers in bepaalde gevallen een vertaling uit (en/of in) het Nederlands niet noodzakelijk achten. Met betrekking tot de terbeschikkingstelling van documenten in de Nederlandse taal zou in beginsel een analoge regeling moeten gelden.

In dit verband moge er op worden gewezen, dat door het Secretariaat van de Raden voor de begroting van de Gemeenschappen voor 1964 een groot aantal additionele krachten voor de vertaaldienst zijn aangevraagd. Mocht blijken, dat de voor het komende jaar ter beschikking te stellen credieten voor de vertaal- en tolkendienst niet voldoende zouden zijn om vertolking uit en in het Nederlands te waarborgen in die gevallen, dat zulks in de praktijk wordt gewenst, dan zouden naar dezerzijds oordeel de financiële consequenties van een verdere uitbreiding van de tolkendienst (uiteraard voorzover krachten beschikbaar zijn) zeker moeten worden aanvaard. In dit verband zou dan eventueel tevens in overweging genomen kunnen worden of - gezien het bestaande tekort aan tolken Nederlands - van Nederlandse zijde maatregelen moeten worden genomen ten einde de opleiding van tolken Nederlands te bevorderen.

BIJLAGE I

I. DE HUIDIGE FEITELIJKE SITUATIE

a. De tolkendienst.

De tolkendienst is een Gemeenschappelijke Dienst, hetgeen betekent, dat in de behoeften van zowel de EEG- en Euratom-Commissies, als het Secretariaat uit één "pool" van tolken moet worden voorzien. De tolkendienst beschikt momenteel over 52 tolken, terwijl zij voorzover deze beschikbaar zijn een beroep doet op "free lance" tolken.

Van de genoemde 52 tolken zijn er momenteel 12 in staat hetzij uit, hetzij naar het Nederlands te vertolken; de meesten van hen vertolken uit meer dan één vreemde taal naar hun moedertaal.

Van deze 12 tolken vertalen:

1.	Uit het Nederlands naar het Frans:	4
	Uit het Frans naar het Nederlands:	3
2.	Uit het Nederlands naar het Duits:	5
	Uit het Duits naar het Nederlands:	2
3.	Uit het Nederlands naar het Italiaans:	geen
	Uit het Italiaans naar het Nederlands:	1

Indien er voor de vertolking uit het Nederlands naar het Italiaans geen tolk aanwezig is, wordt uit een andere taal naar het Italiaans vertolkt.

Van de vermelde "free lance" tolken zijn er weliswaar 23 in staat hetzij uit, hetzij naar het Nederlands te vertolken, doch wegens andere verplichtingen zijn er doorgaans niet méér dan 5 beschikbaar voor werkzaamheden in het kader van de Europese Gemeenschappen.

b. De vertaaldienst.

Drie instellingen van de Gemeenschappen te Brussel hebben eigen vertaaldiensten: de EEG- en Euratom-Commissies en het Secretariaat van de Raden van Ministers.

In de begroting voor het jaar 1963 is b.v. aan het Secretariaat de volgende bezetting toegestaan:

1.	Sectie Duits	28
2.	Sectie Frans	9
3.	Sectie Italiaans	13
4.	Sectie Nederlands	13

II. DE BEHOEFTE BIJ EEN 4-TALEN REGIME

a. De tolkendienst.

Indien men voor de werkzaamheden in het kader van de Raden van Ministers van de bestaande praktijk zou overgaan op een systeem, waarbij de mogelijkheid zou worden geschapen tot vertolking van 4 talen naar 4 talen, zou dit voor de verzorging van de werkgroepen de noodzakelijke indiensttreding van tenminste 50 tolken met zich meebrengen.

Immers, in de navolgende combinaties volgt de daarachter aangegeven minimale behoefte aan tolken:

1. van 4 talen naar 2 talen:	4 tolken
2. van 4 talen naar 4 talen:	8 tolken.

Aangezien het aanbod op de gehele Europese markt reeds onvoldoende is om alleen aan een dergelijke vraag voor het Secretariaat te voldoen, is een becijfering van de totale behoefte met inbegrip van de beide Commissies achterwege gelaten.

b. De vertaaldienst.

Indien ook voor de documenten zou worden aangedrongen op de ter beschikking stelling in de 4 talen van de Gemeenschappen, zou de tijdige verzorging van documenten, die bestemd zijn voor werkgroepen in het kader van de Raden van Ministers nopen tot het onmiddellijk aantrekken van de volgende vertaalkrachten bij het Secretariaat:

1. Sectie Duits:	32 (thans: 28)
2. Sectie Frans:	12 (thans: 9)
3. Sectie Italiaans:	32 (thans: 13)
4. Sectie Nederlands:	32 (thans: 13)

III. HET HEERSENDE TEKORT AAN TOLKEN EN VERTAALKRACHTEN.

De recrutering van tolken en vertaalkrachten stuit op het in Europa heersende tekort aan geschoolde krachten, dat zich - vooral voor het Nederlands - nog jaren zal blijven doen gevoelen, tenzij onverwijld maatregelen worden getroffen.

De tolkenscholen te Genève en Parijs hebben weliswaar een Nederlandse afdeling, terwijl de te Brussel en Antwerpen bestaande opleidingen over enkele jaren ook de eerste gediplomeerde krachten gaan afleveren, de meeste behoefte wordt evenwel gevoeld aan enerzijds de opleiding van een aantal Nederlandse academici, terwijl anderzijds de mogelijkheid zou moeten worden geschapen voor tolken van vreemde nationaliteit om zich met de Nederlandse taal vertrouwd te maken.